

§ 15 Kartläggning av brukarnas möjlighet att påverka maten och måltiden på vård- och omsorgsboenden

Dnr 430-416/2016

Äldrenämndens beslut

Äldrenämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det med kartlägningsrapporten till samtliga stadsdelsnämnder, entreprenader och privata utförare av vård- och omsorgsboenden inom Stockholms stads äldreomsorg för kännedom.

Ärendet

Förvaltningen har redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 2016-09-20.

Av kommunfullmäktiges budget för 2016 framgår att äldrenämnden och stadsdelsförvaltningarna ska arbeta för att förbättra maten i äldreomsorgen bland annat genom att de äldre ska kunna påverka vad som serveras.

Screeningen genomfördes oanmält på 28 vård- och omsorgsboenden inom samtliga stadsdelar och regiformer. Syftet med screeningen var att kartlägga brukarnas möjlighet att påverka maten och måltiden på vård- och omsorgsboenden i Stockholms stad. Kartläggningen genomfördes i form av observationer och intervjuer med brukare, personal och ledning.

Det sammantagna resultatet från screeningen visade att ledning och personal i högre utsträckning än brukarna svarade att brukarna har möjlighet att påverka maten och måltiden. Brukarna kunde framförallt påverka genom att välja mellan olika maträtter samt välja måltidsdryck. Vid observation av måltiden noterades att utbudet av mat och dryck varierade i de olika verksamheterna.

Brukarna uppgav olika hinder för möjligheten att påverka. Exempel som nämndes var att det är andra som bestämmer vad som ska serveras och att personalen lägger upp maten och håller upp dryck. I samband med måltidsobservationerna noterades att brukarna hade begränsade möjligheter att påverka hur mycket mat, dryck och tillbehör de önskade.

Drygt hälften av verksamheterna erbjuder brukarna att delta i någon form av möte där det finns utrymme att ta upp maten och

Utdragbestyrkande

måltiderna för diskussion. Vetskapen om att dessa möten existerar var inte alltid känd bland brukare och personal.

Brukare, personal och ledning framförde förslag på hur brukarnas delaktighet kan ökas och förbättras. Brukarna vill bland annat förbättra möjligheten att påverka maten och måltiderna. Ledning och personal skulle bland annat vilja införa karottsystem, förbättra kommunikationen med brukarna och bli bättre på att fånga upp brukarnas önskemål.

Yrkanden

Ordföranden Torun Boucher (V) med instämmande av övriga ledamöter och tjänstgörande ersättare samt med stöd av ersättaryttranden från Erik Vallström (Fi) yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut.

Vice ordföranden Sofia Modigh (KD), ledamoten Dennis Wedin m.fl. (M) och ledamoten Ann-Katrin Åslund (L) anmäler ett gemensamt särskilt uttalande.

Beslutsgång

Ordföranden Torun Boucher (V) finner att nämnden beslöt utan omröstning enligt förvaltningens förslag till beslut.

Särskilt uttalande från (KD), (M) och (L):

”Mat och måltider har stor betydelse för den äldre. Maten och längtan efter den är ofta det som är höjdpunkten och bryter en många gånger monoton dagsrytm. Det är därför viktigt att vi avsätter tillräckligt med tid och resurser i samband med måltiderna. En måltidsupplevelse omfattar långt mer än själva näringsintaget, exempelvis är den viktig och efterlängtdad även av den äldre som hr sväljsvårigheter

Den föreliggande rapporten med kartläggning av brukarnas möjlighet att påverka maten och måltiden på stadens vård- och omsorgsboenden konstaterar många förtjänstfulla insatser men också brister. Exempelvis har de äldre begränsade möjligheter att påverka hur mycket mat, dryck och tillbehör de önskar. För att rapporten och screeningen inte ska bli en engångsföreteelse vill vi ha en redovisning av hur äldreförvaltningen ämnar följa upp dem som inte uppfyllde förväntningarna och kraven och hur det planeras för en kontinuerlig genomgång.

I sammanhanget vill vi påpeka att det är viktigt att tillvarata den stora kunskap som finns hos personalen och stiftelsen

Utdragbestyrkande

Äldrecentrum. Även de många insatser som redan gjorts av Alliansen, exempelvis stadens kostpolicy, handboken *Handbok med råd och rekommendationer* och *Kostpärm med verktyg* måste tillvaratas.”

§ 16 Anmälan av rapportering över ej verkställda beslut enligt 4 kap. 1§ Socialtjänstlagen för kvartal 2 2016

Dnr 410-581/2016

Äldrenämndens beslut

Äldrenämnden godkänner förvaltningens anmälan med sammanställning av stadsdelsnämndernas rapportering av ej verkställda beslut för kvartal 2 år 2016 och överlämnar den till kommunstyrelsen för vidare beslut i kommunfullmäktige.

Ärendet

Förvaltningen har redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 2016-08-10.

Från och med den 1 juli 2006 är kommunerna enligt socialtjänstlagen (SoL) 4 kap. 1 § och 16 kap. 6 f-h § skyldiga att anmäla alla gynnande beslut som inte verkställts inom tre månader. De rapporterade besluten ska varje kvartal redovisas i en statistikrapport till kommunfullmäktige.

För kvartal 2 2016 har stadsdelsnämnderna rapporterat sammanlagt 171 beslut som inte hade verkställts inom tre månader. Älvsjö stadsdelsnämnd hade inte några ej verkställda beslut att rapportera. Under perioden har 37 beslut verkställts, och 14 ärenden har avslutats bland annat på grund av att den enskilde har återtagit sin ansökan eller avlidit, varför det vid periodens slut den 30 juni 2016 fanns 120 ej verkställda beslut att rapportera. Majoriteten av besluten avser särskilt boende och i samtliga dessa fall har den enskilde valt att vänta på ett önskat boende, alternativt tackat nej till erbjudet boende. Ett beslut avseende dagverksamhet har inte verkställts på grund av resursbrist.

Yrkanden

Ordföranden Torun Boucher (V) med instämmande av övriga ledamöter och tjänstgörande ersättare samt med stöd av ersättaryttranden från Erik Vallström (Fi) yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut.

Beslutsgång

Ordföranden Torun Boucher (V) finner att nämnden beslöt utan omröstning enligt förvaltningens förslag till beslut.